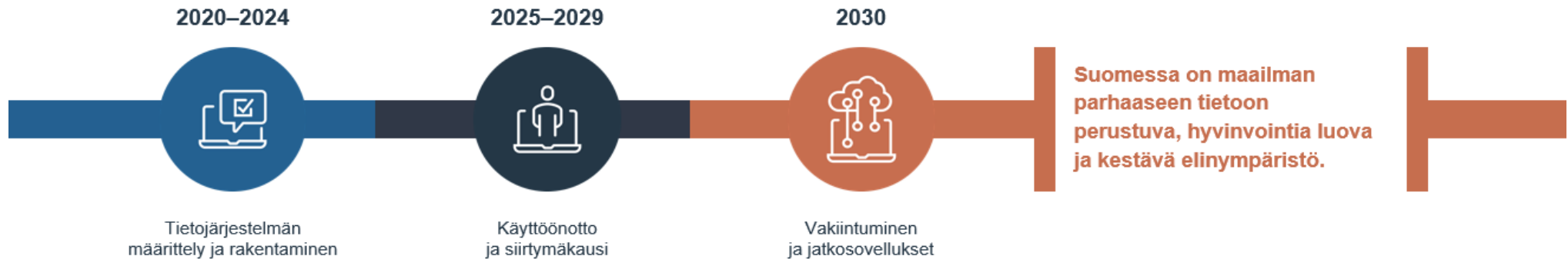

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän tiekartta

Ryhti rakentaa tiedon tulevaisuutta. Rakennetun ympäristön tieto on hajallaan eri paikoissa, mutta tulevaisuudessa tieto on saatavissa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä. Käynnissä on mittava muutos. Uusi rakennetun ympäristön tietojärjestelmä tulee käyttöön vuonna 2024, jolloin myös sitä koskevat lait astuvat voimaan. Työ jatkuu Ryhti-hankkeen jälkeenkkin. Vuosina 2025–2029 on siirtymäkausi, jolloin järjestelmää otetaan laajemmin käyttöön ja siihen lisätään uusia sisältöjä. Tavoitteena on, että vuoteen 2030 mennessä tiedon digimuutos on vakiintunut ja synnyttänyt lukuisia jatkosovelluksia. Tuolloin meillä on maailman parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia luova rakennettu ympäristö.

Tällä tiekartalla kuvaamme tarkemmin vaiheita matkalla rakennetun ympäristön digimuutokseen. Tiekartta päivittyy työn edetessä.

2020–2024 Tietojärjestelmän määrittely ja rakentaminen

2021

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä	Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin	Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa
<p>Rakennetun ympäristön tietojärjestelmän ensimmäisen vaiheen toteutus määritetään vuoden 2021 aikana Suomen ympäristökeskuksen ohjauksessa.</p> <p>Määrittelytyön tuloksena päätetään, että tiedon jakamiseen käytetään rajapintoja tietopalustan sijaan.</p> <p>Valmistellaan myös teknistä toteutusta ja vuonna 2022 tehtävää tietojärjestelmän kilpailutusta.</p>	<p>Ympäristöministeriön laatima selvitys Ryhti-hankkeen riippuvuuksista osoittaa, että Ryhti liittyy yli 50:een muuhun valtion hankkeeseen.</p> <p>Ympäristöministeriö kutsuu muita viranomaisia tahtotilakeskusteluihin, joiden tavoitteena on tarkastella valtakunnallista tiedonhallintaa kokonaisuutena ja sopia tarvittavista yhteyksistä järjestelmien välillä, jotta valtakunnallinen tiedonhallinta helpottuu.</p> <p>Rakennetun ympäristön tietojärjestelmällä on yhtymäpinnat seuraaviin tietoihin. Yhteistyöstä</p>	<p>Tietomallit, hallintamallit ja sanastot yhdenmukaistetaan alan kanssa laajassa ja avoimessa yhteistyössä.</p> <p>Jatkuva yhteentoimivuustyö kulkee tietojärjestelmän rakentamisen rinnalla ja määrittelee muodon, jolla tieto jatkossa liikkuu organisaatioiden välillä.</p> <p>Ryhti-hankkeen jatkuvasti päivittyvä yhteentoimivuustyön roadmap</p>

laaditut muistiot ovat Ryhti-hankkeen Hankeikkunassa.

- Väestötietojärjestelmä (VTJ): [tavoitetila ja tiekartta](#)
- Verohallinto: Aloitettu keskustelut järjestelmien yhteentoimivuuden varmistamiseksi.
- Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ): [tavoitetila](#)
- Kansallinen maastotietokanta (KMTK): [tavoitetila](#)
- Huoneistotietojärjestelmä (HTJ): [tavoitetila](#)
- Osoitetietojärjestelmä (OTJ):
Tahtotilakeskustelut käynnistetty

Yhteisesti määritellyt sisällöt ovat saatavissa rakennetun ympäristön tietokomponenttikirjastosta Suomi.fi:stä.

Muutostuki aloitetaan

Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus ja DigiFinland aloittavat kunnille suunnatun muutostuen. Kuntien ja maakuntien kanssa tarkennetaan, mitä muutos tarkoittaa käytännössä ja minkälaista tukea kunnat tarvitsevat muutokseen.

2022

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä	Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin	Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa
<p>Tietojärjestelmän tekniset vaatimukset on tarkennettu.</p> <p>Digitaalisen turvallisuuden reunaehdot tietojärjestelmän toteutukselle valmistuvat.</p> <p>Tiedetään, mitä liitteitä päätöstiedostojen yhteydessä toimitetaan rakennetun ympäristön tietojärjestelmään. Esimerkiksi toimitetaanko kaavatietomallin yhteydessä kaavaselostus ja selvitysaineistoa liiteaineistona ja toimitetaanko rakentamisen lupapäätösten tietomallin yhteydessä kaikki suunnitelmat ja asiakirjat liitetiedostoina vai vain osa?</p> <p>Tiedetään, mitä rakennuksen elinkaarenaikaista tietoa julkishallinto tarvitsee omissa prosesseissaan, muun muassa ilmastonmuutoksen torjunnassa.</p> <p>Tiedetään tietojärjestelmän saavutettavuusvaatimukset ja minkälaisia</p>	<p>Aloitetaan yhteentoimivuuden rakentaminen muiden keskeisten tietojärjestelmien kanssa.</p> <p>Väestötietojärjestelmä (VTJ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • RYTJ valmistautuu välittämään rakennustietoja VTJ:hin siten, että ensiksi tehdään VTJ:n rakennustiedoista vastaavuustaulukointi, jotta molempien tietojärjestelmien tietokannat toimivat yhteen (kevät 2022). • Aloitetaan tietopalveluiden migraatioiden suunnittelu VTJ:stä RYTJ:hin. Määritellään muun muassa millaisia katselu-, muutos- ja poimintapalveluita DVV:n on tehtävä ennen kuin yhteisesti sovitut tietopalvelut on siirretty RYTJ:n hoidettavaksi. • Selvitetään pysyvien tunnusten antaminen myös esimerkiksi pienille rakennuksille ja rakennelmille. 	<p>Varmistetaan rakennetun ympäristön tietojen yhteentoimivuuden yhteistyöryhmän jatko vuodesta 2022 eteenpäin.</p> <p>Rakennetun ympäristön tiedoille on määritetty yhteinen hallintamalli, jolla varmistetaan tietojen tuottamisen, ylläpidon ja kehityksen yhteiset pelisäännöt. Hallintamalli määrittää myös toimintatavat, kun esimerkiksi asemakaavan tietomallia on tarpeen päivittää.</p> <p>Tiedon määrittämiä tehdään vaiheittain priorisoimalla lakisääteisiä tietoja, joita tarvitaan useimmin. Valmiit määritellyt tietomallit ovat hyödynnettävissä Yhteentoimivuusalustalla ja rakennetun ympäristön tietokomponenttikirjastossa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Asemakaavan, yleiskaavan, tonttijakosuunnitelman ja rakentamisen lupapäätösten tietomallit otettavissa käyttöön. Sidosryhmät voivat päivittää järjestelmänsä näiden pohjalta. Tietomalleja

ohjeistusta kunnat tarvitsevat saavutettavien aineistojen tuottamiseksi.

Tekninen toteutus alkaa loppusyksystä 2022.

Suunnitellaan järjestelmän teknologia-arkkitehtuuri ja toteutetaan sen mukaiset kehitys- ja testiympäristöt.

Halukkaat kunnat, ohjelmistotoimittajat ja maakuntien liitot kutsutaan pilotoimaan.

RYTJ valmistautuu vastaanottamaan kuntien tuottamaa uuden lainsäädännön mukaista rakennustietoa.

- Tarkennetaan kuntien järjestelmien ja RYTJ:n yhteentoimivuuden kuvauksia.
- Jatketaan RYTJ:ään toimitettavan tietosisällön määrittämistä: esimerkiksi mitä tietoja rakennuksen BIM-tietomallista tarvitaan tulevaisuuden tarpeisiin, muun muassa rakennuksen hiilikädenjälki ja -jalanjälki.
- Määritellään muun muassa, miten rakennustiedot päivittyvät RYTJ:n, kuntien ja Verohallinnon välillä. Miten ja mitkä tiedot liikkuvat RYTJ:n ensimmäisessä vaiheessa?

Verohallinto

- Varmistetaan järjestelmien yhteentoimivuus, jotta Verohallinto pystyy toteuttamaan oman järjestelmänsä rajapinnan.
- Selvitetään, mitä rakennuksen elinkaaren aikana syntyvää tietoa julkishallinto tarvitsee verotuksessa.
- Selvitetään, miten RYTJ:n ja Verohallinnon välillä saadaan tieto kohteista, joissa on tehty korjaustöitä ja joihin on haettu kotitalousvähennystä.
- Selvitetään, miten RYTJ:n tieto saadaan pohjatiedoksi rakentamisen ennakoilmoituksiin (kohteen lupatiedot), jotta Verohallinto voi hyödyntää niitä RYTJ:stä harmaan talouden torjuntaan.

Kansallinen maastotietokanta (KMTK)

- KMTK valmistautuu vastaanottamaan rakentamisluvan mukaista geometriatietoa, jonka mukaan se voi muodostaa KMTK-kohteita.
- Varmistetaan, että KMTK:n tietovirta rakennuksista ja rakennelmista (ei

kehitetään edelleen yhteisen hallintamallin mukaisesti.

Asema- ja yleiskaavan kaavamääräyskokoelma uudistuu.

Käynnistetään nykyisten kaava-aineistojen valmistelu tietojärjestelmään.

SYKE:n [VOOKA-hanke](#) – eli voimassa olevat kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään – alkaa vaiheittain.

Käynnistetään pilotti, jossa kunnat ja Etelä-Savon ELY-keskus testaavat kaavojen ulkorajojen muuntamista kaavatietomallin mukaiseen rakenteeseen ja kaavadokumenttien linkittämistä kaavan ulkorajaan.

Kokeillaan, kuinka työlästä kaavojen sisältötietojen vieminen tietomallimuotoon on käytännössä, vaikka ensi vaiheessa voimassa olevista kaavoista saatetaan tietomallimuotoon vain ulkoraja (dokumentit linkitettyinä). Pilotin jälkeen työ jatkuu muilla alueilla.

Tutkitaan, mitä lähtöaineistoja kaavan tietomallin soveltamisessa kannattaa käyttää, ja paljonko työaika ja muita resursseja kaavojen ulkorajojen muuttaminen tietomallimuotoon vie.

- RYTJ valmistautuu vastaanottamaan kuntien tuottamaa, uuden lainsäädännön mukaista tietoa alueidenkäytön suunnitelmista.

RYTJ:n jatkokehityksen suunnittelu alkaa.

Ratkaistaan, tuleeko RYTJ:hin pitkäaikaissäilytys ja toimitaanko aineistot Kansallisarkistoon pysyväisarkistoitavaksi.

Ratkaistaan, tuleeko RYTJ:hin rakennuksen omistajatieto.

Lainsäädäntötyö käynnissä

Ympäristöministeriö valmistelee hallituksen esitystä rakennetun ympäristön tietojärjestelmään liittyvästä lainsäädännöstä. Lausuntokierros on kesällä, ja käsittely Valtioneuvostossa alkaa lainsäädäntöohjelman mukaan syyskuussa.

luvanvaraiset, alle 30m2) on riittävä Verohallinnon tarpeisiin.

Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ)

- RYTJ valmistautuu käyttämään KTJ:n mukaista tietoa sovittavan aikataulun mukaisesti. KTJ valmistautuu vastaanottamaan tietoa RYTJ:stä.
- Selvitetään kiinteistön omistajatiedon hyödyntämistä RYTJ:ssä.

Huoneistotietojärjestelmä (HTJ)

- Varmistetaan, että kumpikin järjestelmä linkittää tietonsa pysyvään rakennus- ja huoneistotunnukseen.
- Varmistetaan, että järjestelmien välillä voidaan siirtää julkishallinnon tarvitsemaa tietoa, joka koskee rakennuksen huoltoa, korjaamista ja muutostöitä.

Osoitetietojärjestelmä (OTJ)

- Jatketaan yhteistyötä OTJ:n määrittelytyöryhmän kanssa ja laadittu tavoitetila muutoksesta.

Sovitaan, miten rakennetun kulttuuriympäristön tiedot ovat hyödynnettävissä RYTJ:stä. YM, SYKE, OKM ja MV sopivat rakennetun kulttuuriympäristön tiedonhallinnan yhteistyöstä.

Ryhti-muutostuki käynnistyy.

Muutostuki kuntien ja maakuntien liitoille aloitetaan. Sisältö muotoillaan yhdessä projektin alussa.

DigiFinland ottaa yhteyttä kaikkiin kuntiin ja maakuntien liittoihin. Jokaisen kanssa tehdään nykytilaselvitys, johon tietoa kerätään verkkokyselyllä, työpajoissa ja haastatteluilla.

Nykytilaselvityksen kautta luodut yksilöidyt toimenpideohjelmat valmistuvat kunnille ja maakuntien liitoille (syksy 2022).

Tuotetaan koulutuksia, mentorointia ja ohjeita uusien alueidenkäytön suunnitelmien laadintaan, rakentamisen lupien käsittelyyn, saavutettavuuteen ja tietoturvaan.

Tietojärjestelmän verkkopalvelun toteutus alkaa.

Sivustolle kootaan tietojärjestelmän käyttöön liittyvät aineistot. Valmistellaan tietojärjestelmän tiketointi- ja tukijärjestelmän hankintaa.

2023

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä	Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin	Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa
<p>SYKE ottaa vaiheittain käyttöön tietojärjestelmän ensimmäiset ominaisuudet ja varmistaa järjestelmän teknisen toimivuuden ennen kuin järjestelmä avautuu käyttäjille vuonna 2024.</p> <p>RYTJ:llä on kyvykkyys vastaanottaa kuntien tuottamaa uuden lainsäädännön mukaista rakennustietoa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Testattu pilottikuntien kanssa tiedon välittämistä RYTJ:ään ennen kuin uusi lainsäädäntö tulee voimaan. Tiedon toimitus VTJ:ään jatkuu normaalisti. • Tuetaan kuntien ohjelmistotoimittajia RYTJ:n kanssa yhteensopivien rajapintojen toteuttamisessa. • IFC-malleja ja PDF-dokumentteja on mahdollista toimittaa. 	<p>Varmistetaan yhteentoimivuus RYTJ:n ja keskeisten ulkoisten tietojärjestelmien välillä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Järjestelmät toimivat yhteen ja kykenevät välittämään keskenään tietoa. • Järjestelmät pysyvät yhtenäisinä yhteisillä päivityskäytännöillä. <p>Väestötietojärjestelmä (VTJ)</p> <ul style="list-style-type: none"> • RYTJ valmistautuu vastaanottamaan tietoa VTJ:stä. <ul style="list-style-type: none"> ○ VTJ:n rakennustiedot ladattu RYTJ:n pohjatiedoksi. ○ RYTJ käyttöönottaa VTJ:n muutostietopalvelurajapinnan eli VTJ:ään tulevat muutokset päivittyvät automaattisesti RYTJ:ään. • VTJ valmistautunut vastaanottamaan tarvitsemaansa tietoa RYTJ:stä. Pilotoitu 	<p>Täydennetty rakennetun ympäristön tietokomponenttikirjasto on hyödynnettävissä Yhteentoimivuusalustalla.</p> <p>Rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyö ja sen hyödyt tunnetaan entistä paremmin toimialalla. Yhteentoimivan tiedon käyttö leviää.</p> <p>Tuki kunnille ja maakuntien liitoille käynnissä.</p> <p>Neuvontaa on tarjolla toimintatapojen muutoksesta maankäytön ja rakennusvalvonnan prosesseissa sekä uusien tietorakenteiden käyttöönotosta.</p> <p>RYTJ:n käyttöönottoon liittyvien uusien työkalujen, työprosessien ja tietomallien ohjeet valmistuvat ja niihin liittyvät verkkokoulutukset ovat suoritettavissa.</p> <p>Maakuntakohtainen mentoriohjaus käytettävissä.</p>

RYTJ valmistautunut vastaanottamaan kuntien tuottamaa uusien lakien mukaista alueidenkäytön suunnitelmätietoa.

- Testattu pilottikuntien kanssa tiedon välittämistä RYTJ:ään ennen lainsäädännön voimaantuloa.
- Rakennettu alueidenkäytön suunnitelmille validointipalvelu, jolla esimerkiksi kaavasunnittelija saa raportin suunnitelman sisältämistä teknisistä virheistä.
- Tuetaan kuntien ohjelmistotoimittajia RYTJ-yhteensopivien rajapintojen toteuttamisessa.
- Rakennettu latauspalvelu, jolla tietoa voidaan toimittaa.
- Kaavatiedot on mahdollista toimittaa tietomallimuotoisena ja muu kaava-aineisto pdf-dokumentteina.

tietojen toimittamista RYTJ:stä VTJ:ään KuntaGML-muodossa.

Kansallinen maastotietokanta (KMTK)

- Pilotoitu, miten rakentamisluvan geometriatiedoista voidaan muodostaa KMTK-kohteita.
- KMTK-aineiston ja rakennustietojen yhteensovittaminen on suunniteltu, jotta voidaan tunnistaa järjestelmien välillä kohteet, joilla ei ole pysyvää rakennustunnusta. Tällä tavalla löydetään kohteet, jotka syystä tai toisesta puuttuvat kunnan rakennusrekisteristä.
- Varmistettu, että rakentamiskohteiden ja kaavoituksen tietoja voidaan yhdistää KMTK-kohteisiin.

Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ)

- Varmistettu, että kaava- ja rakennustietoja voidaan yhdistää kiinteistötietoon.
- Yhteiset pilotit, joilla varmistettu RYTJ:n ja KTJ:n yhteentoimivuus.

Huoneistotietojärjestelmä (HTJ)

Osoitetietojärjestelmä (OTJ)

Järjestetään kuntatilaisuuksia ja säännöllisiä infotilaisuuksia muutoksen etenemisestä sekä edistetään verkostoitumista.

Malliasiakirjat ja oppaat valmistuvat aiheista:

- Rakentamisen lupien käsittely
- Alueidenkäytön suunnitelmien laadinta
- Tietomallin mukaisen digikaavan tilaaminen
- Muut hankinnat
- Tietoturva
- Tietosuoja
- Saavutettavuus

Voimassa olevat kaavat rakennetun ympäristön tietojärjestelmään (VOOKA) -hankkeen pilotit valmistuvat.

Pilottialueen Etelä-Savon kaavat on saatettu yhteisen kaavatietomallin mukaiseen muotoon. Kaavojen vieminen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään koko Suomesta alkaa yhteistyössä kuntien kanssa.

Tarjolla on koulutusta lakimuutosten vaikutuksista.

2024

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä	Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin	Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa
<p>Maankäyttö- ja rakennuslain muutokset, rakentamislaki ja laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä astuvat voimaan 1.1.2024. Siirtymäsäännökset alkavat.</p> <p>RYTJ:n rakennustietovaranto otetaan käyttöön.</p> <p>RYTJ:ssä valmius vastaanottaa ja välittää kuntien tuottamaa uutta rakentamisluvan tietoa sekä rakennusten tietomallimuotoisia suunnitelmia. Tiedon julkaisu kunnista RYTJ:hin alkaa lain vaatimusten mukaisesti.</p> <p>Mahdollistettu rakentamiskohteen päätöstietojen ja suunnitelmien (IFC- ja PDF-tiedostojen) valtakunnallinen kerääminen, tallentaminen, ja ylläpito RYTJ:ssä.</p> <p>Toimitettava tietosisältö:</p> <p>Rakentamisen lupapäätösten tietomalli ja sen sovellusprofiilit päätöksittäin:</p>	<p>Yhteentoimivuus muiden järjestelmien kanssa on varmistettu.</p> <p>Väestötietojärjestelmä (VTJ)</p> <p>Kunnat voivat siirtyä kunta kerrallaan toimittamaan rakennustiedot VTJ:n sijasta RYTJ:ään.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rakennusten ydintiedot uuden rakentamislupapäätöksen tietomallin kuvauksen mukaisesti. • Rakentamiskohteen suunnitelma- ja toteumamallit (IFC-tiedostoja). • Mahdolliset muut päätöksen PDF-muotoiset liitteet, kuten pääpiirustukset <p>VTJ alkaa vastaanottaa tarvitsemaansa tietoa RYTJ:stä.</p> <ul style="list-style-type: none"> • RYTJ toimittaa VTJ:ään tiedot KuntaGML-muodossa, jotta muutokset VTJ:hin olisivat mahdollisimman pienet. 	<p>Rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyö jatkaa toimialan tietojen harmonisointia.</p> <p>RYTJ:n avulla kunnat voivat toteuttaa INSPIRE-direktiivin velvoitteet RYTJ-tietojen osalta.</p> <p>Tukipalvelut käytettävissä</p> <p>Tietojärjestelmän tukipalvelut ovat käytettävissä sekä testattu toimintamalli tuen tarjoamiseen. Käyttöä tukevat ohjeet ja oppaat ovat saatavilla RYTJ:n verkkopalvelusta.</p>

- rakentamislupa
- purkamislupa
- maisematyöluupa
- poikkeamispäätös
- rakennusjärjestys (pdf-muodossa vuonna 2024, tietomallin mukaan myöhemmin)

RYTJ:n alueidenkäytön suunnitelmätietovaranto otetaan käyttöön.

RYTJ:ssä valmius **vastaanottaa** ja **välittää** kuntien tuottamaa alueidenkäytön suunnitelmätietoa. Tiedon tallennus tapahtuu joko rajapinnoin tai selainpohjaisen latauskäyttöliittymän kautta.

Toimitettava tietosisältö:

- asemakaava
- yleiskaava
- maakuntakaava
- kaavaseutus suunnitelma (toimittaminen vapaaehtoista)
- rakennuskielto
- rakentamisrajoitus
- toimenpiderajoitus
- suunnittelutarvealue
- tonttijako
- rakennuskielto
- rakentamisrajoitus
- toimenpiderajoitus

- DVV:n rakennustietojen tiedonluovutuspalveluita aletaan siirtää RYTJ:hin vuoden 2024 aikana. Tiedonluovutuspalvelut siirtyvät vaiheittain, ja oletettavasti kaikkien DVV:n rakennustietojen tiedonluovutuskumppanien siirtyminen RYTJ:hin kestää useamman vuoden. Ensimmäisiä siirtyjiä ovat Tilastokeskus ja Verohallinto.

Kansallinen maastotietokanta (KMTK)

- RYTJ toimittaa rakennusten toteumamallit kansalliseen peruspaikkatietojen tuotantoon. Tavoitetilassa kunnat toimittavat tiedot vain RYTJ:ään, josta tiedot virtautetaan KMTK:aan. Tieto saadaan joko IFC-mallista tai kuntien mittaustoimen tuottamana.
- Mahdollista linkittää kaavoituksen tietoja KMTK-kohteisiin.

Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ)

- KTJ saa kaava- ja maankäytön rajoitustiedot RYTJ:stä.
- Maanmittauslaitos tekee edelleen kiinteistöverotuksen perusarvolaskennan Verohallinnolle. Jatkossa KTJ saa kaavatiedot koneluettavassa muodossa RYTJ:stä.

- suunnittelutarvealue

Alueidenkäytön suunnitelmille on validointipalvelu, jolla kaavasuunnittelija saa paikkatietomuodossa raportin suunnitelman sisältämistä teknisistä virheistä.

RYTJ antaa alueidenkäytön suunnitelmatunnisteen, joka yksilöi suunnitelman koko elinkaaren läpi.

RYTJ:ssä on tiedot kaavaprosessin eri vaiheista vireilletulosta kumoamiseen.

Järjestelmä voi ottaa vastaan myös ennen 1.1.2024 voimaan tulleita kaavatietomallin mukaisia kaava-aineistoja.

Avataan rakennus- ja alueidenkäytön suunnitelmatietojen tietopalvelut käyttäjille, muun muassa Verohallintoon ja Tilastokeskukselle.

Yksityisen sektorin palvelualustat voivat hyödyntää rakennetun ympäristön ydintietoja ja rakentaa niiden päälle palveluita.

Esimerkkejä hyödyistä, jotka saavutetaan, kun uusi tietojärjestelmä on käytössä

Luotettavaa tietoa kaavasuunnitteluun

Keskikokoiseen kaupunkiin suunnitellaan uudenlaista kaupunginosaa, josta halutaan mahdollisimman monipuolinen, turvallinen ja hyvinvointia luova. Kaavasuunnittelija haluaa selvittää, minkälaisia kaavoitusratkaisuja muissa kaupungeissa on tehty.

Näin tänään

Soitto tutuille kollegoille ja pyyntö kaava-aineistojen toimittamisesta sähköpostitse. Pyyntö Tilastokeskukselle vertailualueiden tuloluokista. Puhelinkeskustelu Tilastokeskuksen kanssa tilastojen selventämiseksi. Kollegoilta saatujen kaavojen tulkinta ja yhdistäminen Tilastokeskuksen aineistoihin. Tietoihin jää paljon aukkoja, kaavan suunnittelu on aikaa vievää ja perustuu vain osittain (olemassa olevaan) tietoon.

Näin tulevaisuudessa

Haku rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä samantapaisista ja kiinnostavista kaupunginosista. Järjestelmästä näkee, minkälaiset kaavat alueille on hyväksytty. Vastaavien alueiden viheralueiden, liikenteen nopeuksien, julkisten palvelujen, koulujen, päiväkotien ja valaistusratkaisujen tutkiminen. Yleiskaavaan päätyy uusia ratkaisuja, jotka ovat merkittävästi lisänneet houkuttelevuutta vertailualueilla.

Yritysten toimipisteiden suunnittelu helpottuu

Yritys valmistelee verkostonsa laajentamista uudelle paikkakunnalle ja puntaroi sijoittumisvaihtoehtoja. Yritys etsii liiketoimintansa kannalta sopivaa yritystonttia ja kaipaa tietoja yhdyskuntarakenteen kehittymisestä eri alueilla.

Näin tänään

Yritys kokoaa tietoa kuntien eri lähteistä, koska koko maan kattavaa tietoa kaavoitustilanteesta tai rakentamisesta ei ole. Seudun yhdyskuntarakenteen, liikenneyhteyksien ja väestön kehittymisestä on vaikea tai mahdoton muodostaa kokonaiskuvaa. Kun yritys tiedustelee aineistoja ja tontteja kunnista, se samalla joutuu paljastamaan sijoittumisaikansa mahdollisille kilpailijoille.

Näin tulevaisuudessa

Yritys saa uuden tietojärjestelmän kautta tiedot kaavoista ja vireillä olevista suunnitelmista valtakunnallisesti. Toimija voi puntaroida sijoittumiskohteita kuntarajasta riippumatta. Väestö- tai palvelurakenteen muutoksen tarkastelu on sujuvampaa. Yritys voi toteuttaa paremmin strategiaansa, ennakoida tulevaa ja parantaa kilpailuasemaansa markkinoilla.

Oikeudenmukainen kiinteistöverotus

Kunnassa on ongelma: kiinteistöverotus ei vastaa todellista tilannetta. Rakennusvalvonnassa tiedetään, että rakennuksia on todellisuudessa enemmän kuin verokannassa ja kunnalta jää merkittäviä määriä veroeuroja saamatta. Puutteita on huomattu myös käyttötarkoitustiedoissa. Osa kiinteistönomistajista saattaa maksaa liikaa veroa, koska ei ole huomannut tarkistaa tietoja.

Näin tänään

Tiedot verottajalle kulkevat väestötietojärjestelmän kautta, joka ei mahdollista tietojen toimittamista rakennelmista. Näin ollen tiedot rakennelmista eivät siirry verottajan rekisteriin. Osa kunnista on käynnistänyt kiinteistöveroselvityksiä. Tiedot tarkistetaan rekistereitä vertailemalla ja maastossa kiertämällä, mikä vaatii paljon aikaa ja työtä.

Näin tulevaisuudessa

Kiinteistöverotus saadaan toteutettua paremmin ja oikeudenmukaisemmin. Tietojen toimittaminen verottajalle helpottuu uuden tietojärjestelmän avulla. Tietosisältö on myös tarkempi ja laajempi: rakennukselle pystytään määrittelemään yhtä aikaa useampia käyttötarkoituksia.

Kaavoittajan on helpompi pyytää lausuntoja

Kunnan kaavoittaja pyytää lausuntoa työn alla olevasta kaavasta. Lausunnoilla halutaan varmistaa, että muun muassa kaavan ympäristövaikutukset ja pelastustehtävien onnistuminen on huomioitu riittävällä tavalla. Kaavoittaja pyytää eri viranomaisilta lausuntoja ja toimittaa sitä varten aineistopakettin, johon kuuluu kaavakarttamääräyksineen ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä liitteitä.

Näin tänään

Kaavoittaja lähettää eri viranomaisille ja lausunnonantajille lausuntopyyynnön. Aineistot ovat linkkien takana, liitetiedostoina tai sitten ne ladataan viranomaisen verkkopalveluun. Suuret tiedostot täyttävät helposti postilaatikon tai saattavat jäädä jumiin sähköpostin suodattimiin. Uhkana ovat myös tietokatkokset, jos yhteyshenkilöt vaihtuvat.

Näin tulevaisuudessa

Viranomaiset ja lausunnonantajat voivat tutustua rakennetun ympäristön tietojärjestelmässä kaava-aineistoihin. Kaavoittaja voi antaa niihin suoran linkin. Verkkopäivittäjä voi hakea aineistot myös RYTJ:stä kunnan verkkosivuille. Aineistoa ei tarvitse enää toimittaa sähköpostilla. Esitystapa tietojärjestelmässä on yhdenmukainen, joten lausunnonantajien on helpompi tutustua eri kunnilta tuleviin aineistoihin.

2025–2029 Käyttöönotto- ja siirtymäkausi

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

RYTJ on käytössä ja sitä laajennetaan tiedoilla ja toiminnallisuuksilla.

Järjestelmä vastaanottaa ja välittää tietomallimuotoisia:

- Rakennusjärjestyksiä
- Yleisten alueiden suunnitelmia (katu- ja puistosuunnitelmat)
- Kaupunkiseutusuunnitelmia (vapaaehtoista toimittaa RYTJ:hin)
- Merialuesuunnitelmia
- Rakennetun kulttuuriympäristön tietoja.

Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin

Eri tahot voivat ottaa RYTJ:n tiedot käyttöön palveluidensa ja prosessiensa pohjaksi. Muun muassa:

- Rakennustiedot päivittyvät kuntien tilatietorekisterin ja RYTJ:n välillä, mikä helpottaa kuntien työtä.
- Luvat ja valvonta -palvelu käyttää RYTJ:n tietoja mm. lupaprosessien kaavanmukaisuuden tarkastamisessa.
- Jätetietojärjestelmä ja kansallinen päästötietokanta käyttävät kaava- ja rakennustietoja RYTJ:stä.
- Pelastus- ja turvallisuustoimi käyttää RYTJ:n tietoja moniin tarkoituksiin, mm. onnettomuuksien ehkäisyn alusta voi hyödyntää palotarkastuksissa tietoa RYTJ:stä.

Positiivinen luottorekisteri saa tarvitsemansa rakennuskohteen perustiedot RYTJ:stä.

Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa

Rakennetun ympäristön yhteentoimivuustyö on vakiintunut osaksi rakennetun ympäristön tiedonhallintaa.

Yhteentoimivuustyö laajenee siten, että harmonisoidaan tietoja, joita käytetään monella eri toimialalla.

Tieto virtaa entistä tehokkaammin julkisten tietojärjestelmien välillä, kun rakennuksen elinkaaren aikana syntyvä tieto on yhdenmukaistettu.

Rakentamisen tietojen siirtymäaika päättyy

Tiedot tulee laatia yhteentoimivassa ja koneluettavassa muodossa sekä tietomallimuotoisena jo 1.1.2024 lähtien, mutta tiedot tulee tallentaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmään viimeistään 1.1.2027.

Alueidenkäytön tietojen siirtymäaika päättyy

Kuntien ja maakuntien liittojen siirtymäaika alueidenkäytön tietojen julkaisemiseen päättyy 1.1.2029.

2030 Vakiintuminen ja jatkosovellukset

Suomessa on maailman parhaaseen tietoon perustuva, hyvinvointia luova ja kestävä elinympäristö.

Rakennetun ympäristön tietojärjestelmä

Rakennetun ympäristön tiedot ovat saatavilla yhdestä paikasta ajantasaisina. Päätöksenteon pohjalla on laaja ja viimeisin tieto.

Tietojärjestelmää kehitetään jatkuvasti siten, että se palvelee käyttäjiä mahdollisimman hyvin.

Yhteydet muihin valtakunnallisiin tietoihin

Rakennetun ympäristön tietoa käyttävät tietojärjestelmät toimivat yhteen. Tämän ansiosta kuntien ja maakuntien tarvitsee toimittaa tiedot vain kertaalleen rakennetun ympäristön tietojärjestelmään, joka välittää ajantasaisen tiedon yhteiskunnan tarpeisiin.

Rakennetun ympäristön tiedon yhteentoimivuus ja tuki muutoksessa

Aina kun rakennetun ympäristön tietoa käytetään, hyödynnetään yhteentoimivia tiedon rakenteita ja pysyviä tunnisteita. Niin varmistetaan, että tieto liikkuu yli organisaatio- ja aluerajojen sujuvasti ja helposti.

Esimerkkejä hyödyistä, jotka saavutetaan, kun uusi tietojärjestelmä on vakiintunut

Pelastustyö nopeutuu

Pelastuslaitos saa hätäkeskukselta hälytyksen kerrostalopalosta. Vahinkojen ehkäisemisessä jokainen sekunti merkitsee. Tarvitaan nopeasti tietoa siitä, minne nosturiauton voi pysäköidä, mikä on paras reitti palavaan asuntoon ja minkälaisia uloskäyntejä rakennuksesta on.

Näin tänään

Palopäällikkö katsoo matkalla kohteeseen rakennuksen piirustuksia tabletilta. Ajantasaiset tiedot mm. kulkureiteistä sekä rakennuksen materiaaleista selviävät kunnolla vasta paikan päällä. Kohteessa joudutaan hakemaan parasta sammutuspaikkaa ja sijoittelua kalustolle. Asukkaiden pelastaminen ja sammutustyön aloitus saattavat viivästyä.

Näin tulevaisuudessa

Palopäällikkö saa matkalla älylasien avulla kohteen ajantasaiset tiedot pelastuslaitoksen tietojärjestelmästä. Hän pystyy myös liikkumaan virtuaalisesti onnettomuuspaikalla. Kriittiset tiedot rakennuksesta, sen materiaaleista, omistajasta ja kulkureiteistä ovat tiedossa paikan päälle saavuttaessa. Tiedot opastavat pelastajat nopeasti oikeaa reittiä palavaan asuntoon. Pelastustehtävä ja sammutustyö nopeutuvat, ja vahingot pienenevät.

Tieto lisää turvallisuutta

Uudet tutkimukset osoittavat, että eräs rakentamisessa käytetty materiaali tai rakenne on riski käyttäjien turvallisuudelle. Tukesin tarkastaja haluaa selvittää, missä kaikkialla rakennuksissamme on käytetty kyseistä ratkaisua, jotta mahdolliset riskit voidaan ottaa huomioon ja estää niiden toteutuminen.

Näin tänään

Tarkastaja ottaa yhteyttä kuntiin sähköpostitse. Hän pyytää virka-apuna kunnan rakennusvalvontaa kartoittamaan alueensa kiinteistöistä, onko kyseistä ratkaisua käytetty. Selvitystyö kestää kauan ja saadut tiedot ovat puutteellisia. Pahimmassa tapauksessa riski ehtii realisoitua ja esimerkiksi vaarallinen rakenne aiheuttaa käytössä olevan rakennuksen sortumisen, tai rakennustuote aiheuttaa terveyshaittoja rakennusten käyttäjille.

Näin tulevaisuudessa

Rakennuskannan uudistumisen myötä tiedot ongelmalliseksi osoittautuneen ratkaisun käytöstä ja yleisyydestä saadaan suoraan uudesta tietojärjestelmästä valtakunnallisesti. Kohteiden omistajille, alueen rakennusvalvontaan sekä pelastusviranomaisille saadaan nopeasti tietoa ja voidaan ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin vahinkojen välttämiseksi. Tieto tarjoaa myös omistajalle, ostajalle tai rahoittajalle paremman käsityksen rakennuksen laadusta ja arvosta.